

วันสำคัญ และ ประเพณีไทย

ตวงกมลพิพิธชีง

นำเสนอหนังสือดี มีคุณค่า

ลำจุล ฮวบเจริญ

วันสำคัญของชาติไทย

คนไทยทุกคนควรรู้

เรียบเรียงโดย...

ลำจุล ธรรมเจริญ

คำนำสำนักพิมพ์

ในประเทศไทยนั้น มีวันสำคัญๆ มากมาย ทั้งที่เราทราบและไม่ทราบ
หนังสือ วันสำคัญของชาติไทย คนไทยทุกคนควรรู้ ได้รวบรวมวัน
สำคัญต่างๆ ไว้ให้คนไทยได้ศึกษา และได้รำลึกถึงวันต่างๆ เหล่านั้น เพื่อ
ให้เห็นคุณค่าและความหมายของวันต่างๆ นั้นได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น อีกทั้ง
ยังสามารถใช้เพื่อประกอบในการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ครูบา-
อาจารย์ และผู้ที่สนใจใฝ่หาความรู้

ทางสำนักพิมพ์ดวงกมลพับลิชชิง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านผู้อ่าน
จะเห็นในความสำคัญของวันสำคัญต่างๆ ของชาติไทย และได้ร่วมรำลึก
ไปพร้อมกับทางสำนักพิมพ์

ด้วยความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์ดวงกมลพับลิชชิง

คำนำผู้เรียบเรียง

ทุกชาติทุกภาษาต่างกำหนดให้มีวันสำคัญต่างๆ ในรอบปี มากบ้างน้อยบ้าง ซึ่งแต่ละประเทศจะกำหนดวันสำคัญของชาติไม่เหมือนกัน เพราะความแตกต่างของจารีตประเพณีเป็นตัวกำหนด สำหรับประเทศไทยเรากำหนดให้มีวันสำคัญไว้มากมาย ซึ่งเราคนไทยควรรู้ว่าในรอบปีมีวันสำคัญอะไรบ้าง เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ทั้งที่เป็นเยาวชน และผู้ใหญ่แล้ว ต้องตอบคำถามนี้ได้อย่างน้อยครั้งหนึ่ง หากไม่ทราบหรือทราบเพียงน้อยนิด จะถือว่าบกพร่องต่อความเป็นพลเมืองของชาติ

ด้วยสาเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงรวบรวมแล้วเรียบเรียงขึ้นมา เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้อ่านแล้วกำหนดจดจำ เพื่อที่จะตอบคำถามได้ถูกต้อง สวมกับที่เราเกิดมาเป็นคนไทย ที่มีเชื้อชาติและสัญชาติไทยโดยสมบูรณ์

ข้าพเจ้าผู้รวบรวม จะขอบพระคุณท่านผู้อ่านเป็นอย่างสูง ที่เห็นคุณค่าของวันสำคัญของชาติ ท่านที่ยังไม่ทราบหรือทราบเพียงน้อยนิดไม่เป็นไร มานับหนึ่งเริ่มต้นศึกษา ไม่มีคำว่าสายสำหรับผู้ที่ต้องการจะศึกษา

ขอได้รับความปรารถนาดีจากผู้รวบรวม
ลำจุล ฮวบเจริญ

สารบัญ

วันสำคัญของชาติไทย

วันขึ้นปีใหม่	๔
วันเด็กแห่งชาติ	๘
วันครู	๑๑
วันกองทัพไทย-วันสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	๑๕
วันศิลปินแห่งชาติ	๒๒
วันมาฆบูชา	๒๕
วันจักรี	๒๘
วันสงกรานต์	๓๒
วันฉัตรมงคล	๓๘
วันพืชมงคล	๔๒
วันวิสาขบูชา	๔๙
วันอาสาฬหบูชา	๕๓
วันเข้าพรรษา	๕๗
วันแม่แห่งชาติ	๖๓
วันปิยมหาราช	๖๘
วันออกพรรษา	๗๖
วันวชิราวุธ	๗๙
วันพ่อแห่งชาติ	๙๐

วันรัฐธรรมนูญ	๑๐๐
วันพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	๑๐๔
ภาคผนวก	
วันอนุรักษ์มรดกไทย	๑๑๐
วันผู้สูงอายุแห่งชาติ	๑๑๒
วันครอบครัว	๑๑๕
วันสุนทรภู่	๑๑๗
วันเยาวชนแห่งชาติ	๑๒๕
วันมหิดล	๑๒๗
วันสารทไทย	๑๓๔
วันตากบาตรเทโว	๑๓๗
เทศกาลกฐิน	๑๔๑
วันลอยกระทง	๑๔๕
วันแรงงานแห่งชาติ	๑๕๑
วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ	๑๕๔
วันภาษาไทยแห่งชาติ	๑๖๓
วันพืชมงคลของไทย	๑๖๙
วันกีฬาแห่งชาติ	๑๗๘
วันทหารผ่านศึก	๑๘๑

วันสำคัญของชาติไทย

คนไทยทุกคนควรรู้

โหมโรง

ก่อนที่จะกล่าวถึงวันสำคัญของชาติไทยในรอบปีที่กำหนดไว้ว่ามีวันอะไรตรงกับวันที่เท่าใดกันบ้าง ข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบก่อนว่า นับแต่อาณาจักรน่านเจ้าแตกเมื่อปี พ.ศ. ๑๗๙๗ คนไทยเรายังสามารถรวมชนชาติแล้วตั้งเป็นชาติเป็นประเทศ โดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นผู้สถาปนากรุงสุโขทัยเป็นเมืองหลวงเมื่อปี พ.ศ. ๑๘๐๐ นักประวัติศาสตร์ยอมรับและเชื่อกันไว้ก่อนว่า กรุงสุโขทัยเป็นเมืองหลวงแรกของประเทศไทย จนกว่าจะมีหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้มาหักล้างความเชื่อนี้

ในระบบสุริยจักรวาลมีพระอาทิตย์เป็นศูนย์กลาง โลกเป็นดาวบริวารดวงหนึ่งหมุนรอบตัวเองใน ๑ วัน ใช้เวลา ๒๔ ชั่วโมง กับอีก ๕๙.๑๗๘๐ วินาที แล้วโคจรรอบดวงอาทิตย์ใช้เวลาเดินทาง ๓๖๕ วัน ปฏิทินแบบ “กริกอเรียน”^(๑) กำหนดให้ปีหนึ่งมี ๑๒ เดือน ในเดือนหนึ่งกำหนดให้มีจำนวนวันที่แตกต่างกัน จำนวนชั่วโมงจึงแตกต่างกันไปด้วย เดือนกุมภาพันธ์มี ๒๘ วัน เหตุใดที่รอบ ๔ ปี เดือนกุมภาพันธ์ จะมี ๒๙ วันเสียครั้งหนึ่ง คำตอบมีดังนี้

(๑) ปฏิทินที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้โดยถือวันที่ ๑ มกราคม เป็นวันเถลิงศกใหม่ เรียกกันว่าปฏิทินแบบ กริกอเรียน เริ่มใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๑๒๕ สมเด็จพระสังฆราช กริกอรี ที่ ๘ เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๐๔๗ ได้เป็นพระสังฆราชศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก เมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๕ สิ้นพระชนม์ พ.ศ. ๒๑๒๘ เป็นผู้ประกาศเปลี่ยนปฏิทินแบบยูเลียนให้เป็นแบบที่ใช้กันในทุกวันนี้ เรียกว่าปฏิทินแบบ “กริกอเรียน”

วิธีทำ-เดือนมกราคมมี ๓๑ วัน ให้คูณด้วย ๒๔ จะได้ ๗๔๔ ชั่วโมง
 ใน ๑ วันจะมีเวลาส่วนเกิน ๕๙.๑๗๘๐ วินาที ให้คูณด้วย ๓๑ วัน
 จะได้ ๑๘๓๔.๕๑๘๐ แล้วหารด้วย ๖๐ วินาที
 ผลจะออกมาเป็นนาที คือ ๓๐.๕๗๕๓ นาที

มกราคม	มี ๓๑ วัน	นับเป็นชั่วโมงได้ ๗๔๔	ชั่วโมง ๓๐.๕๗๕๓	นาที
กุมภาพันธ์	มี ๒๘ วัน	" ๖๗๒	" ๒๗.๖๑๖๔	"
มีนาคม	มี ๓๑ วัน	" ๗๔๔	" ๓๐.๕๗๕๓	"
เมษายน	มี ๓๐ วัน	" ๗๒๐	" ๒๙.๕๘๙๐	"
พฤษภาคม	มี ๓๑ วัน	" ๗๔๔	" ๓๐.๕๗๕๓	"
มิถุนายน	มี ๓๐ วัน	" ๗๒๐	" ๒๙.๕๘๙๐	"
กรกฎาคม	มี ๓๑ วัน	" ๗๔๔	" ๓๐.๕๗๕๓	"
สิงหาคม	มี ๓๑ วัน	" ๗๔๔	" ๓๐.๕๗๕๓	"
กันยายน	มี ๓๐ วัน	" ๗๒๐	" ๒๙.๕๘๙๐	"
ตุลาคม	มี ๓๑ วัน	" ๗๔๔	" ๓๐.๕๗๕๓	"
พฤศจิกายน	มี ๓๐ วัน	" ๗๒๐	" ๒๙.๕๘๙๐	"
ธันวาคม	มี ๓๑ วัน	" ๗๔๔	" ๓๐.๕๗๕๓	"

รวม ๓๖๕ วัน ๘,๗๖๐ ชั่วโมง ๓๕๙.๙๙๙๕ นาที

ในส่วนของนาทีคือ ๓๕๙.๙๙๙๕ เมื่อหารด้วย ๖๐ วินาที ผลจะออกมา ๖ ชั่วโมงพอดี ฉะนั้นใน ๑ ปี จะมีเวลาส่วนเกิน ๖ ชั่วโมง ในรอบ ๔ ปี จะมีส่วนเกิน ๒๔ ชั่วโมง เท่ากับ ๑ วัน

ด้วยเหตุนี้ ในรอบปีที่ ๕ จึงต้องกำหนดให้เดือนกุมภาพันธ์มี ๒๙ วัน เพื่อลบส่วนเกิน แล้วเริ่มต้นกันใหม่ ท่านผู้อ่านพอจะเข้าใจนะครับ

วันขึ้นปีใหม่

วันที่ ๑ มกราคม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ปี” ไว้ดังนี้ ปี หมายถึงเวลาชั่วโลกโคจรรอบดวงอาทิตย์ครั้งหนึ่งใช้เวลา ๓๖๕ วัน : เวลา ๑๒ เดือน ตามสุริยคติ

๑ นักษัตริ์ กำหนดเวลาไว้ ๑๒ ปี ในแต่ละปี ใช้รูปสัตว์เป็นสัญลักษณ์เริ่มต้นด้วยดังนี้

ชวด	สัญลักษณ์	หนู	
ฉลู	”	วัว	
ขาล	”	เสือ	
เถาะ	”	กระต่าย	
มะโรง	”	งูใหญ่	
มะเส็ง	”	งูเล็ก	
มะเมีย	”	ม้า	
มะแม	”	แพะ	

วอก

”

ลิง

ระกา

”

ไก่

จอ

”

หมา

กุน

”

หมู

จันทรคติ พจนานุกรมบัญญัติไว้ว่า เป็นวิธีนับวันอย่างหนึ่ง โดยถือเอาการเดินทางของดวงจันทร์เป็นหลัก วันขึ้นปีใหม่ตามจันทรคติ ตามเกณฑ์จุลศักราช คือวันที่ ๑๓ เมษายน เป็นวันมหาสงกรานต์ วันที่ ๑๔ เมษายนเป็นวันเนา วันที่ ๑๕ เมษายนเป็นวันเถลิงศกเปลี่ยนจุลศักราชใหม่

สุริยคติ พจนานุกรมบัญญัติไว้ว่า เป็นวิธีนับวันอย่างปัจจุบัน โดยถือกำหนดดวงอาทิตย์เป็นหลัก วันขึ้นปีใหม่ตามสุริยคติคือวันที่ ๑ เมษายน

เมื่อปีพ.ศ. ๒๔๘๓ รัฐบาลสยามได้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ประเทศไทยได้นิยมถือสุริยคติตามอย่างนานาประเทศแล้ว ก็เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นต้นปีเหมือนอย่างประเทศทั้งหลาย และเป็นการใช้ฤดูหนาวเริ่มต้นปี การใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่จะเป็นการสอดคล้องต้องตามจารีตประเพณีโบราณของไทย และได้ระดับกับนานาประเทศทั้งมวล

“อนึ่ง ได้มีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติ ปีปฏิทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช

๒๔๘๓ และพระราชบัญญัตินั้นก็ใช้อย่างใช้ได้ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ เป็นอันว่า ทางรัฐนั้นได้ใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันเริ่มปีใหม่แล้ว

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์ คณะสงฆ์และอาณาประชาราษฎร์ทั้งมวล ที่คุ้นเคยนิยมถือวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่ ให้ถือเป็นจารีตประเพณีของชาติแต่บัดนี้เป็นต้นไป และขอให้วันปีใหม่เริ่มขึ้นในวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ นี้ จึงเป็นเวลารุ่งอรุณแห่งชาติ ให้ชาติไทยได้รับความเจริญและก้าวหน้าขึ้นสู่ความรุ่งโรจน์ใหญ่หลวง ให้อาณาประชาราษฎร์ทั้งปวงได้รับความร่มเย็นเป็นสุข เทอญฯ”

ด้วยการเปลี่ยนจารีตนี้ในรอบปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ จึงมีเพียง ๙ เดือน จากเดือนเมษายน ถึง ธันวาคม เท่านั้น

ประเทศไทยของเราจึงใช้ วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันเถลิงศกใหม่ เยี่ยงนานาประเทศตราบจนกระทั่งทุกวันนี้

กิจกรรมที่ชนส่วนใหญ่ถือปฏิบัติกันคือ

- ทำความสะอาด บ้าน สถานที่เช่น โรงเรียน วัด รวมถึงเครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ เพื่อต้อนรับวันขึ้นปีใหม่
- ทำบุญให้ทาน ปลอ่ยนก ปลอ่ยปลา
- เยี่ยมเยียนบิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ ขอพร-รับพร
- มอบของขวัญ/บัตรอวยพร ให้แก่กันและกันให้มีความสุขความเจริญในวันขึ้นปีใหม่

วันเด็กแห่งชาติ

วันเสาร์ที่ ๒๓ ของเดือนมกราคม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้ความหมายของคำว่า เด็ก ไว้ดังนี้

เด็ก หมายถึง คนที่มีอายุยังน้อย ยังเล็ก

เด็กชาย คือ คำนำเรียกเด็กผู้ชายที่มีอายุไม่เกิน ๑๔ ปี บริบูรณ์

เด็กหญิง คือ คำนำเรียกเด็กผู้หญิงที่มีอายุไม่เกิน ๑๔ ปี บริบูรณ์

เด็กชา คือ ข้าราชการชั้นผู้น้อยจำพวกรับใช้ในกรมมหาดเล็ก มีตั้งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ เรียกว่า “มหาดเล็กเด็กชา”

วันเด็กแห่งชาติของประเทศไทย เริ่มขึ้นเป็นปีแรกในวันจันทร์แรกของเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ และปฏิบัติกันเรื่อยมาทุกปี จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ต่อมาเห็นว่าวันเสาร์ที่ ๒ ของเดือนมกราคม เป็นเดือนที่เหมาะสมสำหรับจัดงานวันเด็ก เนื่องจากผ่านพ้นฤดูฝนมาแล้วกำลังอยู่ในช่วงฤดูหนาวอากาศเย็นตลอดทั้งวันและวันเสาร์เป็นวันหยุดราชการอยู่แล้ว เมื่อทุกอย่างพร้อมจึงได้เปลี่ยนวันเด็กเป็นวันเสาร์ที่ ๒ ของเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นปีแรก

วันเด็กแห่งชาติ ทางราชการกำหนดไว้ตายตัวเลยว่า ให้ถือเอาวันเสาร์ที่ ๒ ของเดือนมกราคม เป็นวันเด็กแห่งชาติ ตราบจนกระทั่งทุกวันนี้ ทางราชการให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในวันเด็ก เปิดสถานที่ราชการ เช่น ทำเนียบรัฐบาลให้เด็กเข้าชม สามารถเข้าไปนั่งเก้าอี้นายกรัฐมนตรีได้อย่างถูกกฎหมาย สามารถขึ้นไปนั่งในตำแหน่งกับตัน

เครื่องบินโดยสาร ในที่นี้นักบินรบได้อย่างสง่าผ่าเผย เด็กทุกคนต่าง
เฝ้ารอให้ถึงวันนี้กันอย่างใจจดใจจ่อ

เด็กเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญยิ่งของชาติ ทั้งนี้เพราะในวันหน้า
ทรัพยากรเด็กในวันนี้ จะเป็นกำลังสำคัญและจะเป็นผู้บริหารงานของชาติ
ในวันหน้า ทางรัฐบาลจึงมุ่งเน้นให้ผลิตเด็กให้มีคุณภาพ เพื่อที่จะได้เป็น
ผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในวันข้างหน้า

เด็กดี คือ เด็กที่มีความขยันในการศึกษา ปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบ
วินัยของสังคม เสียสละและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีความเมตตา
กรุณาช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อต่อผู้อื่นทุกระดับวัย ไม่รังแกสัตว์และช่วยเหลือ
สัตว์ที่บาดเจ็บ หากปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมดังกล่าว จะได้ชื่อว่าเป็น
“เด็กดี”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานพระบรมราโชวาท ใน
วันเด็กแห่งชาติปีพุทธศักราช ๒๕๒๘ ความตอนหนึ่งว่า

“เด็กทุกคนมีภาระต้องทำ แม้เป็นเด็ก ก็มีภาระอย่างเด็ก คือ
ศึกษาเล่าเรียน หมายความว่า จะต้องเรียนให้รู้วิชา ฝึกหัดทำการ
งานต่างๆ ให้เป็น อบรมขัดเกลาความประพฤติและความคิดจิตใจ
ให้ประณีต ให้สุจริตแจ่มใสและเฉลียวฉลาดมีเหตุผล เพื่อจักได้
เติบโตขึ้นเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถและมีประโยชน์ต่อชาติ
บ้านเมือง”

วันครู

วันที่ ๑๖ มกราคม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้ความหมายของคำว่า ครู ไว้ดังนี้

ครู หมายถึง ผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ในที่ประชุมสามัญครูสภาประจำปี จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี และประธานกรรมการอำนวยการครูสภา กิตติมศักดิ์ ได้กล่าวปราศรัยต่อที่ประชุมครูทั่วประเทศว่า

“ที่อยากเสนอในตอนนี้อีกก็คือว่า เนื่องจากผู้เป็นครูมีบุญคุณเป็นผู้ให้แสงสว่างในชีวิตของเราทั้งหลาย ข้าพเจ้าคิดว่าวันครูควรมีสักวันหนึ่งสำหรับให้บรรดาลูกศิษย์ทั้งหลาย ได้แสดงความเคารพสักการะต่อบรรดาครูผู้มีพระคุณทั้งหลาย เพราะเหตุว่าสำหรับคนทั่วไปถ้าเป็นวันตรุษ วันสงกรานต์ เราก็นำอัฐิผู้มีพระคุณบังเกิดเกล้ามาทำบุญ คนที่ส่งรองลงไปก็คือครูผู้เสียสละทั้งหลาย ข้าพเจ้าคิดว่า ในโอกาสนี้ จะขอฝากที่ประชุมไว้ด้วย...”

จากแนวความคิดนี้ ที่ประชุมครูสภาสามัญประจำปี จึงได้พิจารณาเรื่องนี้ และมีมติเห็นควรให้มีวันครู วันครูแห่งชาติจึงได้เกิดขึ้น เพื่อจะได้ประกอบพิธีระลึกถึงคุณบูรพาจารย์ ส่งเสริมสามัคคีธรรมระหว่างครู และเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างครูกับประชาชน

ในที่สุด คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๙ ให้ วันที่ ๑๖ มกราคม ของทุกปีเป็น “วันครู” และให้กระทรวงศึกษาธิการสั่งการให้นักเรียนและครูหยุดในวันดังกล่าวได้

การจัดงานวันครูเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ในส่วนกลางใช้สถานที่ของกรีทาสถานแห่งชาติเป็นที่จัดงาน งานวันครูนี้ได้กำหนดเป็นหลักการให้มื่อนุสรณ์วันครูไว้แก่นุชนรุ่นหลังทุกปี อนุสรณ์สำคัญคือ หนังสือประวัติครู หนังสือที่ระลึกวันครู และสิ่งก่อสร้างที่เป็นถาวรวัตถุ

การจัดงานวันครู จะมีกิจกรรม ๓ ประเภทหลักใหญ่ๆ ดังนี้

๑. กิจกรรมทางศาสนา

๒. พิธีรำลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์

๓. กิจกรรมเพื่อความสามัคคีระหว่างผู้ประกอบอาชีพครู เช่น การแข่งขันกีฬา และงานรื่นเริงในช่วงเย็นถึงค่ำ

จรรยา มารยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู หรือบัญญัติ ๑๐ ประการ ที่ครูทุกคนต้องถือปฏิบัติ

๑. เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความสุจริตใจ

๒. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น

๓. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์ และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้

๔. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใดๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติ และชื่อเสียงของครู

๕. ถือปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษา และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา